

Opschrift

Vergadering van 17 maart 2025

Nummer: 2025_MV_00186

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Anneleen Van Bossuyt: Ernstige schade en hinder voor bedrijf Cargill en bedrijven/voertuigen in de omgeving na actie door Code Rood

Raadslid(-leden):

Anneleen Van Bossuyt - N-VA

Bevoegd: Mathias De Clercq

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Op zaterdagmiddag 1 maart blokkeerden enkele honderden deelnemers aan een actie van Code Rood de toegang tot het bedrijf Cargill in de Gentse haven. Het bedrijf in kwestie zag zich genoodzaakt de werkzaamheden voor een dag stil te leggen. Ook andere bedrijven – en de werknemers ervan – werden getroffen door de actie, met het stilleggen van de werkzaamheden tot gevolg. Op de Cargill site werd door actievoerders ernstige schade aangericht, met o.a. gebroken ruiten en vernielde computers en telefooncentrales. In de omgeving van de site werden ook de ruiten van vrachtwagens beschadigd. Een woordvoerder van Code Rood bracht een dubbelzinnige boodschap, door het geweld enerzijds af te keuren, maar er tegelijk ook begrip voor te tonen. Naast de directe schade door vandalisme is er natuurlijk ook de economische schade. Dat de ‘milieuactivisten’ het bestonden om bij het Wonderwoud dan nog eens een berg afval achter te laten, is bijkomend wrang en leidde tot ergernis bij de buurtbewoners.

Namens de talrijk aanwezig federale politie werd verklaard dat er 125 actievoerders opgepakt werden. De politie kondigde ook aan dat de nodige pv’s zouden worden opgesteld naar aanleiding van de schade en dat op basis van camerabeelden (via toestellen aanwezig op de site) zou gepoogd worden om daders te identificeren. Daarbij werd tegelijk opgemerkt dat velen gemaskerd waren, wat aangeeft dat het geweld niet spontaan was maar wel degelijk gepland.

Dergelijk geweld kan vanzelfsprekend op geen enkele manier door de beugel. Maar de zelfverklearde ‘klimaatrebellen’ van Code Rood achten zich boven de wet verheven en hebben eerder al verklaard dat “illegale dingen doen het beste werkt”. Dit soort ‘het doel heiligt de middelen’-retoriek is vanzelfsprekend een vruchtbare bodem voor ontsporingen allerhande.

Vraag:

1. Was deze actie aangevraagd en/of goedgekeurd? Hoe evalueert de burgemeester de gebeurtenissen tijdens de actie bij Cargill?
2. Hoe zullen de burgemeester en de veiligheidsdiensten optreden bij een volgende gelijkaardige actie van Code Rood of een andere organisatie? Zijn er lessen te trekken?
3. Zal de burgemeester in overleg treden met de Gentse bedrijven om de veiligheid in het kader van dit soort acties te verbeteren?
4. Hoe kan tenslotte overlast voor de buurt in het kader van dit soort acties vermeden of beter aangepakt worden?

Antwoord

Geachte voorzitter, geachte collega's Deckmyn en Van Bossuyt

Vooreerst: ik betreur de manier van actievoeren die we dat weekend hebben gezien ten stelligste: bedrijven zomaar blokkeren, vandalisme aanrichten en grote hoeveelheden afval achterlaten. Ik keur dat uitdrukkelijk en ondubbelzinnig af.

U weet dat we in Gent het recht op protesteren en manifesteren hoog in het vaandel dragen. Dit mits goede afspraken met de ordediensten zodat manifestaties en protestacties veilig en ordentelijk kunnen verlopen. Dat is zowel in het belang van de actievoerders, de omstaanders als van de omgeving.

Wat de actie Code Rood betreft: gezien dit een bovenlokale actie was, zat de coördinatie en handhaving bij de federale politie.

Eigen aan deze manier van actievoeren is dat de activisten de plaats van de actie niet aankondigen, geen enkele medewerking verlenen aan de overheid, de actie was dan ook niet aangevraagd volgens de voorziene procedures, de actievoerders volledig anoniem deelnemen, over geen enkel identiteitsbewijs beschikken en geen enkele medewerking verlenen aan de overheid en politie door zich te beroepen op het zwijgrecht.

Al deze aspecten samen zorgen voor een zeer moeilijk beheer van de gebeurtenis.

Ik kan meegeven dat er verschillende processen-verbaal werden opgesteld, onder andere voor de aangebrachte vernielingen, vooralsnog lastens onbekenden. Er worden volop opsporingen verricht om de personen die schade hebben toegebracht of zich schuldig hebben gemaakt aan allerlei inbreuken en misdrijven te identificeren, opdat alsnog de nodige verdere strafrechtelijke en administratiefrechtelijke vervolging kan plaatsvinden.

De federale politie stelt dat er geen verantwoordelijke organisator was, die kon aangesproken worden en aangemaand worden om intern binnen de organisatie de nodige maatregelen te treffen en bijsturingen te doen, met alle gevolgen van dien. Nogmaals: ik betreur dat enorm. En het is natuurlijk bijzonder ironisch, bijzonder beschamend dat milieuactivisten afval achterlaten.

Het afval rond de korven werd op 2/03 door de korvenploeg van IVAGO verwijderd, sluikestort aan de korven wordt door hen steeds meegenomen. Eventueel resterend afval op de parking werd door de onderhoudsploeg van de Groendienst op 7/03 meegenomen.

Om tot een GAS vaststelling te komen, moet een vaststeller van de Stad of van de politie een organisatie met rechtspersoonlijkheid of een individu verantwoordelijk voor de inbreuk kunnen identificeren.

De federale GAS-wetgeving bepaalt dat de GAS-procedure schriftelijk en via een aangetekend schrijven moet gebeuren: de organisatie beschikt zoals gezegd niet over rechtspersoonlijkheid en er zijn geen adresgegevens terug te vinden. Daardoor kon de GAS-procedure niet worden opgestart.

IVAGO heeft wel contact gezocht met de actiegroep, en is in gesprek met het legal team van Code Rood, zoals vermeld op hun website, over het gedrag en het achtergelaten afval.

Wat de actie zelf nog betreft, de politiediensten, onder leiding van de federale politie, voeren momenteel een getrapte evaluatie, waarbij verschillende debriefingsmomenten zijn voorzien, waaronder overleg met de geviseerde koepelorganisaties en het getroffen bedrijf, en overleg met de bestuurlijke en gerechtelijke overheid, respectievelijk de provinciegouverneur en de Procureur des Konings.

Maar zoals gezegd, de coördinatie zit hierover bij de federale politie.

De federale politie geeft trouwens mee dat er ook voorafgaandelijk aan de actie van 1 maart, met de koepelorganisaties is overlegd waarbij aanbevelingen, op basis van vorige acties, werden gedeeld met bedrijven, in geval van een effectieve actie.

Collega's

Om te besluiten, ik veroordeel de manier van actievoeren ten stelligste, ik blijf hameren op het belang van goede afspraken tussen organisatoren van acties en onze ordediensten. Zo kunnen dit soort zaken in de toekomst hopelijk vermeden worden.

Mathias De Clercq
Burgemeester
